

Zagreb – 27. listopada 2016.

Hrvatski Telekom Rezultati za devet mjeseci do 30. rujna 2016.

Hrvatski Telekom: stabilni prihodi, povećana neto dobit

Hrvatski Telekom (Reuters: HT.ZA; Bloomberg: HTRA CZ), vodeći pružatelj telekomunikacijskih usluga u Hrvatskoj, objavljuje svoje nerevidirane konsolidirane rezultate za devet mjeseci zaključno s 30. rujna 2016.

Stabilni prihodi uz povećanje neto dobiti i kapitalnih ulaganja, obilježili su poslovanje Hrvatskog Telekoma u prvih devet mjeseci tekuće godine.

Ostvareni su prihodi u iznosu od 5,184 milijardi kuna što je za 0,1% manje nego u istom razdoblju 2015. kada su iznosili 5,190 milijardi kuna.

U tri kvartala 2016. zabilježen je rast operativne dobiti prije kamata, oporezivanja, deprecijacije i amortizacije (EBITDA prije jednokratnih stavki) za 0,6 % u odnosu na isto razdoblje prošle godine. EBITDA iznosi 2,112 milijardi kuna uz EBITDA maržu od 40,7 %.

Neto dobit iznosi 752 milijuna kuna i veća je za 2,9 % u odnosu na devet mjeseci 2015.

Ulaganja u inovativne usluge i infrastrukturu

Kapitalna ulaganja povećana su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 8,3% , na 977 milijuna kuna, s fokusom na povećanje kapaciteta za širokopojasni pristup internetu i poboljšanje korisničkog iskustva.

Optički pristup u nepokretnoj mreži omogućen je za 257 tisuća kućanstava, što je za oko 30 tisuća kućanstava više nego na kraju drugog tromjesečja.

Do kraja rujna 2016. besplatno su za dva do pet puta povećane brzine pristupa za gotovo 50% korisnika širokopojasnog interneta.

Za 51% korisnika 4G mreže omogućena je brzina pristupa do 225 Mbps što je za 20 postotnih bodova više nego na kraju 2015. Pokrivenost u zatvorenom prostoru 4G mobilnom mrežom porasla je na 67,7 % populacije u usporedbi sa 65% na početku 2016.

Novi jedinstveni koncept usluga na telekomunikacijskom tržištu, Magenta 1, koji je predstavljen u prvom polugodištu 2016. prihvatio je do kraja trećeg kvartala više od 32.000 domaćinstava što potvrđuje da je HT ovom inovacijom pogodio njihove potrebe.

Komentirajući rezultate trećeg kvartala, **predsjednik Uprave Hrvatskog Telekoma Davor Tomašković** istaknuo je: „*I u trećem kvartalu isporučili smo dobre financijske rezultate. Bilježimo porast broja korisnika i rast u segmentu mobilnog poslovanja, broadbanda, TV i energije. Nastavili smo s ulaganjima u mrežnu infrastrukturu i inovativne usluge, čime dodatno jačamo našu poziciju tehnološkog lidera na hrvatskom tržištu. Fokusirani smo i na daljnje poboljšanje korisničkog iskustva.*

U trećem kvartalu predstavili smo i Ekonomski atlas HT-a, studiju socioekonomskog doprinosa koju je proveo zagrebački Ekonomski institut. Ta je studija pokazala da je HT najveći privatni investitor u Hrvatskoj u proteklih 5 godina, da ostvaruje 3 posto nacionalnog BDP-a te generira 27 tisuća radnih mesta. HT je vodeća kompanija u Hrvatskoj po svom pozitivnom utjecaju na širu poslovnu i društvenu okolinu koja je svojim poslovanjem donijela najviše novostvorene vrijednosti za hrvatsko gospodarstvo.“

Podaci o osobama za kontakt

Hrvatski Telekom - Odnosi s investitorima

Marina Bengez Sedmak

Elvis Knežević

Email

+ 385 1 4911 114

ir@t.ht.hr

Instinctif Partners

Kay Larsen / Adrian Duffield

+44 207 457 2020

Konferencijski poziv za analitičare i investitore održat će se istog dana u 10:00 po griničkom vremenu / 11:00 po srednoeuropskom vremenu.

Prisustvovanje konferencijskom pozivu moguće je biranjem sljedećih brojeva:

Međunarodni broj

+44 (0) 1452 555 566

Šifra konferencije

5953714

Ponavljanje dostupno do četvrtka, 3. studenog 2016. putem:

Međunarodni broj

+44 (0)1452 550 000

Pristupni broj

5953714

Prezentacija rezultata za prvi devet mjeseci 2016. može se preuzeti na internetskoj stranici HT-a (<http://www.t.ht.hr/investitori/>).

1. Pregled

1.1 Uvod

Dobri rezultati HT Grupe u prvih devet mjeseci 2016.

HT Grupa uspješno je odgovorila na tržišne izazove i zadržala vodeći položaj na hrvatskom telekomunikacijskom tržištu u svim područjima svojeg poslovanja u prvih devet mjeseci 2016. Kombinacijom različitih ponuda HT Grupe i pozicioniranja brendova ojačan je položaj na tržištu.

1.2 Gospodarsko okruženje

Pozitivan trend glavnih gospodarskih djelatnosti i izvrsna turistička sezona ukazuju na snažniji rast BDP-a u 2016. no što se očekivalo

U drugom tromjesečju 2016. hrvatski se BDP povećao za 2,8% na godišnjoj osnovi, što je više od očekivanog. Kontinuirani rast izvoza, osobna potrošnja i ulaganja bila su tri glavna čimbenika kojima se pridonijelo rastu BDP-a¹. Oporavak osobne potrošnje potpomognut je blagim rastom zapošljavanja i većim raspoloživim neto dohotkom uslijed izostanka inflacije i smanjenja kamatnih stopa za zajmove. U kolovozu 2016. industrijska se proizvodnja povećala za 2,5% na godišnjoj osnovi, čime je nastavljen pozitivan trend koji traje 19 mjeseci zaredom¹.

Na uobičajeno sezonsko smanjenje stope nezaposlenosti dodatno utječe i pozitivna gospodarska kretanja. Zabilježena stopa nezaposlenosti u kolovozu bila je 13,1% (smanjenje od 2,8 postotnih bodova na godišnjoj razini)¹.

Zabilježeni prosječni neto dohodak za srpanj 2016. iznosio je 5.594 kune (povećanje od 2,3 postotna boda na godišnjoj razini)¹. Prosječna godišnja stopa inflacije u kolovozu 2016., mjerena indeksom potrošačkih cijena (CPI – Consumer Prices Index), bila je -1,5%¹.

1.3 Pregled tržišta

Ključni tržišni trendovi: ulaganja u mreže, konsolidacija tržišta nepokretnih telekomunikacija i konvergirane ponude

Operatori nepokretne mreže nastavili su s ulaganjima u mrežu, koja su bila veća nego u prvom tromjesečju 2016. To je rezultiralo većim brojem korisnika interneta koji se služe brzinama od 10 do 30 Mbit/s².

---

¹ Izvor: Državni zavod za statistiku.

² Izvor: IDC Adriatics, svibanj 2016.

29. srpnja 2016. godine, Uprava Optima Telekoma prijavila je Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) namjeru pripajanja H1 Telekoma Optimi. Na isti datum, HT podnosi zahtjev Agenciji za produljenjem privremenog upravljanja Optima Telekomom na dodatne tri godine, do 2021. godine. Agencija je započela s procesom odobrenja, odluka još nije donesena.

Hrvatsko tržište pokretnih telekomunikacija obilježeno je snažnim tržišnim natjecanjem i regulatornim mjerama kojima se utječe na prihode od pokretnih telekomunikacija. U 2016. godini došlo je do usporavanja smanjenja tržišta SIM-ova u pokretnoj mreži u odnosu na 2015. Procjenjuje se da je stopa penetracije SIM-ova u pokretnoj mreži na kraju rujna 2016. iznosila 120,4%. Na kraju rujna 2016. procijenjeni udjel Društva u ukupnom broju korisnika pokretnih telekomunikacija iznosio je 46,4%. Sva tri operatora pokretne mreže nude usluge 4G mreže s povoljnim podatkovnim paketima i privlačnim pametnim telefonima/tabletima, kojima se dodatno potiče upotreba dodatnih (OTT – over-the-top) usluga. Kao posljedica, zabilježen je značajan rast podatkovnog prometa u pokretnoj mreži². Ukupan broj minuta upotrebe (MOU) ostvaren na hrvatskom tržištu pokretnih telekomunikacija povećao se za 1,4% na godišnjoj osnovi u prvoj polovici 2016., dok se ukupan broj poslanih SMS-ova ponovno smanjio na godišnjoj osnovi za 10,1% u prvoj polovici 2016.²

Broj minuta poziva započetih u nepokretnoj mreži smanjio se za 8,0% na godišnjoj osnovi u prvoj polovici 2016. Ukupan širokopojasni promet povećao se za 38,9% u prvoj polovici 2016. u odnosu na ukupan promet u prvoj polovici 2015.

Prema izvješću Hrvatske regulatorne agencije za mrežne djelatnosti, u prvoj polovici 2016. hrvatsko je tržište širokopojasnog pristupa u nepokretnoj mreži u prvoj polovici 2016. ostvarilo daljnji porast na godišnjoj osnovi od 4,6%. Na kraju prve polovice 2016. bilo je u upotrebi više od 1.010 tisuća širokopojasnih priključaka u nepokretnoj mreži.

HT Grupa snažno je usredotočena na daljnji razvoj mrežne infrastrukture te povećanje kapaciteta i dostupnosti širokopojasnog pristupa kako bi zadržala vodeći položaj kao najveći operator širokopojasnih usluga u nepokretnoj mreži u Hrvatskoj. Na kraju rujna 2016. HT Grupa imala je 611 tisuća širokopojasnih pristupnih linija.

Osim ponuda klasičnih telekomunikacijskih usluga, u ožujku 2016. HT Grupa uvela je Magentu1, jedinstveni koncept ponude integriranih usluga. Privatnim korisnicima, koji uživaju u uslugama nepokretnih i pokretnih telekomunikacija, HT pruža najbrži pristup internetu i najširi izbor televizijskih sadržaja u okviru MAXtv-a. Paketom za poslovne korisnike Magenta1, poslovnim se korisnicima pruža najbolje iz svijeta nepokretnih i pokretnih telekomunikacija te usluga u oblaku na jednom mjestu.

Hrvatsko tržište plaćene televizije i dalje raste. Tržište plaćene televizije povećalo se na godišnjoj osnovi za 4,6% u prvoj polovici 2016. te je na njemu dosegnuta brojka od 782 tisuće korisnika. IPTV je vodeća tehnologija plaćene televizije, iako je za DTH zabilježen najveći apsolutni porast u odnosu na prvu polovicu 2015. (19 tisuća korisnika).²

Veleprodaja

Nakon liberalizacije tržišta nepokretnih telekomunikacija potražnja alternativnih operatora za infrastrukturnim uslugama ostala je visoka i u trećem tromjesečju 2016. s glavnim fokusom na širokopojasne usluge. Broj korisnika veleprodajnih širokopojasnih usluga (BSA-a i samostalnog BSA-a) povećao se na 129 tisuća na kraju rujna 2016., što je rast od 35,2% u odnosu na kraj rujna 2015. Zbog velikog odljeva i prelaska na širokopojasne usluge, broj usluga izdvojene lokalne petlje (ULL) i

broj usluga najma korisničke linije (WLR) smanjili su se, te su na kraju rujna 2016. iznosili 151 tisuću ULL pristupa i 88 tisuća WLR-a.

IT tržište

Prema podacima društva IDC Adriatics², očekuje se da će se u 2016. hrvatsko IT tržište povećati za 4,8% na godišnjoj osnovi. Najsnažniji rast predviđen je u području IT usluga (5,7%), a zatim u području paketa softvera (5,4%) i području hardvera (4,0%). HT Grupa pozicionirana je u sva tri segmenta pružajući standardne i prilagođene usluge uz strateški fokus na usluge u oblaku i upravljane usluge.

Tržište energetskih usluga

Maloprodajno tržište energetskih usluga za poslovne korisnike u fazi je konsolidacije nakon trogodišnjeg žestokog cjenovnog ratovanja. Postojeći vladajući operator pokušao je vratiti izgubljeni tržišni udjel, ali alternativni dobavljači još uvijek drže udjel od približno 40% poslovnih korisnika. Profitne marže u području opskrbe poslovnih korisnika ograničene su tržišnim natjecanjem. Uskoro se očekuje oporavak kako bi se ostvarila održivost. U segmentu privatnih korisnika predstoje određena poboljšanja u regulatornom okruženju. Za razliku od svih ostalih dobavljača energije, koji se tim poslom bave kao svojom primarnom djelatnošću, HT nastoji iskoristiti učinak sinergije iz konvergentne ponude telekomunikacijskih i energetskih usluga, koja je prvi put pokrenuta u lipnju 2016. kao vrlo inovativna ponuda.

1.4 Regulatorno okruženje

Određivanje novih cijena za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa (BSA)

HAKOM je 14. rujna 2016. usvojio odluku kojom se snižavaju cijene za usluge BSA i NBSA pristup (pristup kod kojeg krajnji korisnik ostvaruje osnovni pristup mreži putem usluge operadora korisnika) na bakru i uslugu BSA pristupa na FTTH tehnologiji, povećavaju cijene za privatne virtualne kanale za govor, IPTV i prijenos podataka te uvodi nova kategorija cijena za NBSA uslugu za brzine 30 Mbit/s i veće na ADSL/VDSL tehnologiji. Nove BSA/NBSA cijene objavljene su 22. rujna 2016. u Standardnoj ponudi HT-a za uslugu veleprodajnog širokopojasnog pristupa koja je objavljena na službenim web stranicama HT-a. Nove cijene kreću u primjenu od 1. siječnja 2017.

Određivanje novih veleprodajnih cijena za uslugu najma korisničke linije (WLR)

HAKOM je 14. rujna 2016. usvojio odluku o povećanju HT-ovih veleprodajnih naknada za WLR uslugu, istovremeno obvezujući HT objaviti izmijenjenu Standardnu ponudu za WLR na način da sadrži nove cijene najkasnije u roku od 15 dana od primitka predmetne odluke, za slučaj da HT želi započeti s primjenom novih WLR cijena od 1. siječnja 2017. HT je 29. rujna 2016. objavio izmijenjenu Standardnu ponudu za WLR s najavom početka primjene novih WLR cijena od 1. srpnja 2017.

² Izvor: IDC Adriatics, svibanj 2016.

Određivanje novih veleprodajnih naknada za uslugu fiksne originacije prometa (FOR)

HAKOM je 14. rujna 2016. usvojio odluku o određivanju novih veleprodajnih naknada za uslugu fiksne originacije prometa temeljem HAKOM-ovog LRAIC+ troškovnog modela. Nove originacijske naknade u iznosu od 1,01/0,50 lipa/min (peak/off-peak; 0,135/0,067 €c/min) počet će se primjenjivati od 1. srpnja 2017.

Određivanje veleprodajnih naknada za uslugu fiksne terminacije prometa (FTR)

HAKOM je 14. rujna 2016. usvojio odluku o određivanju novih veleprodajnih naknada za uslugu fiksne terminacije prometa temeljem HAKOM-ovog čistog LRIC troškovnog modela. Nove terminacijske naknade u iznosu od 0,88/0,44 lipa/min (peak/off-peak; 0,117/0,059 €c/min) počet će se primjenjivati od 1. srpnja 2017.

Određivanje nove naknade za terminaciju prometa u mobilnoj mreži (MTR)

HAKOM je 14. rujna 2016. usvojio odluku o određivanju nove MTR naknade temeljem HAKOM-ovog čistog LRIC troškovnog modela. Nova MTR naknada u iznosu 4,7 lipa/min (0,628 €c/min) počet će se primjenjivati od 1. srpnja 2017.

Određivanje novih naknada za uslugu veleprodajnog iznajmljenog voda

HAKOM je 14. rujna 2016. usvojio odluku o određivanju novih veleprodajnih naknada za uslugu iznajmljenog voda. Nove naknade se temelje na ažuriranom HAKOM-ovom LRAIC+ troškovnom modelu te kreću u primjenu od 1. siječnja 2017.

Izmjena Standardne ponude veleprodajnog širokopojasnog pristupa (BSA) i Standardne ponude za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (ULL)

HAKOM je 14. rujna 2016. usvojio odluku o izmjenama standardnih ponuda za BSA i ULL usluge, čime je penal za kašnjenje u realizaciji i otklonu kvara za BSA i ULL usluge dvostruko povećan, sa 50 kuna na 100 kuna po danu (za kašnjenja u prvih 10 dana u pogledu realizacije usluge/prvih 48 sati u pogledu otklona kvara) te sa 75 kuna na 150 kuna po danu (za kašnjenja nakon inicijalnih 10 dana/48 sati). Novi penali kreću u primjenu od 1. siječnja 2017.

Ukidanje godišnje naknade u iznosu od 60 kuna za radijsku frekvenciju u mobilnoj mreži

Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture je 16. kolovoza 2016. usvojilo odluku o izmjenama Pravilnika o plaćanju naknade za pravo uporabe adresa, brojeva i radiofrekvencijskog spektra, čime je ukinuta godišnja naknada u iznosu od 60 kuna za radijsku frekvenciju, a koja je predstavljala dodatni finansijski teret preplatnicima usluga mobilne mreže. Predmetna naknada je ukinta s učinkom od 1. rujna 2016.

1.5 Promjene u izvješćivanju o podacima o poslovanju

Optima Telekom

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja uvjetno je 2014. dopustila koncentraciju HT-a i Optima Telekoma na temelju prijedloga za finansijsku rekonstrukciju i rekonstrukciju poslovanja Optima Telekoma u okviru postupka predstečajne nagodbe. Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja utvrdila je

skup mjera kojima je definirala pravila ponašanja za HT u odnosu na upravljanje Optima Telekomom i kontrolu nad tim društvom, među kojima je i uspostava takozvanog „kineskog zida” između zaposlenika Optima Telekoma i HT-ovih zaposlenika uključenih u poslovanje Optima Telekoma, a u vezi sa svim osjetljivim poslovnim informacijama, uz iznimku izvješćivanja o finansijskim podacima potrebnima za konsolidaciju. Sukladno tome, konsolidiraju se samo finansijska izvješća, dok se zbog ograničenog pristupa informacijama Optima Telekoma nefinansijski ključni pokazatelji učinka (KPU-ovi) ne konsolidiraju u rezultatima Grupe.

Troškovi električne komunikacijske infrastrukture (EKI)

Društvo je u 2015. godini dobrovoljno promijenilo računovodstvenu politiku vezano uz troškove električne komunikacijske infrastrukture (EKI), prava služnosti i prava puta. Utvrđeno je da se ugovorima za EKI zadovoljavaju kriteriji za kapitalizaciju nematerijalne imovine. Učinci promjene računovodstvene politike na finansijske informacije za 2015. priznaju se na kraju godine, odnosno finansijski podaci za tri tromjesečja 2015. ponovno su iskazani kako slijedi: povećanje EBITDA-e prije jednokratnih stavki za 20 milijuna kuna, povećanje kapitalnih ulaganja za 44 milijuna kuna i povećanje novčanog toka iz redovnog poslovanja za 20 milijuna kuna.

1.6 Sažetak ključnih finansijskih pokazatelja

u milijunima kuna	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene 16./15.	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene 16./15.
Prihod	5,190	5,184	-0.1%	3,571	3,512	-1.7%
Pokretne telekomunikacije	2,049	2,117	3.3%	1,426	1,463	2.6%
Govorne usluge u nepokretnoj mreži	832	726	-12.8%	549	479	-12.7%
Širokopojasni pristup i TV	1,002	986	-1.6%	669	662	-1.0%
Veleprodaja u nepokretnim telekomunikacijama	250	271	8.4%	177	186	5.2%
Ostale usluge u nepokretnoj mreži	540	545	0.9%	362	368	1.7%
Sistemska rješenja	474	461	-2.8%	361	296	-17.9%
Razno	42	78	85.8%	29	57	101.1%
EBITDA prije jednokratnih stavki	2,100	2,112	0.6%	1,472	1,485	0.9%
Jednokratne stavke	87	62	-28.9%	14	3	-80.1%
EBITDA nakon jednokratnih stavki	2,012	2,050	1.9%	1,458	1,482	1.7%
EBIT (dobit iz redovnog poslovanja)	923	1,012	9.6%	731	793	8.5%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	730	752	2.9%	580	616	6.3%
Marža EBITDA-e prije jednokratnih stavki	40.5%	40.7%	0.3 p.p.	41.2%	42.3%	1.1 p.p.
Marža EBITDA-e nakon jednokratnih stavki	38.8%	39.5%	0.8 p.p.	40.8%	42.2%	1.4 p.p.
Marža EBIT-a	17.8%	19.5%	1.7 p.p.	20.5%	22.6%	2.1 p.p.
Marža neto dobiti	14.1%	14.5%	0.4 p.p.	16.2%	17.5%	1.3 p.p.
Bilanca	31. pro. 2015.	30. ruj. 2016.	% promjene 16./15.	31. Pro. 2015.	30. Ruj. 2016.	% promjene 16./15.
Ukupna dugotrajna imovina	8,444	8,436	-0.1%	8,444	8,436	-0.1%
Ukupna kratkotrajna imovina	5,636	5,575	-1.1%	5,636	5,575	-1.1%
UKUPNA IMOVINA	14,079	14,011	-0.5%	14,079	14,011	-0.5%
Ukupni kapital i rezerve	11,641	11,923	2.4%	11,641	11,923	2.4%
Ukupne dugoročne obveze	556	577	3.8%	556	577	3.8%
Ukupne kratkoročne obveze	1,882	1,510	-19.8%	1,882	1,510	-19.8%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	14,079	14,011	-0.5%	14,079	14,011	-0.5%
Novčani tijek	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene 16./15.	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene 16./15.
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	1,713	1,644	-4.1%	1,287	1,069	-17.0%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-433	-1,003	-987	-1,004	-1,004	-1.8%
Neto novčani tijek od financijskih aktivnosti	-765	-731	4.4%	-697	-662	5.0%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	2,715	3,072	13.2%	-396	-581	-46.8%
Ulaganja u dugotrajanu imovinu	902	977	8.3%	630	664	5.4%
Omjer ulaganja u dugotrajanu imovinu / prihodi	17.4%	18.8%	1.5 p.p.	17.6%	18.9%	1.3 p.p.
SEGMENT PRIVATNIH KORISNIKA						
u milijunima kuna	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene 16./15.	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene 16./15.
Prihod	2,825	2,809	-0.5%	1,904	1,896	-0.4%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1,975	1,935	-2.0%	1,334	1,311	-1.8%
SEGMENT POSLOVNIIH KORISNIKA						
u milijunima kuna	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene 16./15.	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene 16./15.
Prihod	2,042	2,043	0.1%	1,449	1,392	-4.0%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1,036	1,045	0.9%	740	740	0.1%

MREŽA I FUNKCIJE PODRŠKE

u milijunima kuna	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene 16./15. 3.4%	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene 16./15. 4.3%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-1,079	-1,042		-718	-687	

SEGMENT OPTIMA KONSOLIDIRANO

u milijunima kuna	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene 16./15. 2.8%	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene 16./15. 2.6%
Prihod	323	332		218	224	
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	168	175	4.0%	115	121	4.8%

1.7 Informacije o tečaju

	Kuna prema euru		Kuna prema amer.dolaru	
	Prosječno	Na kraju razdoblja	Prosječno	Na kraju razdoblja
Prvih devet mjeseci 2015.	7.60	7.63	6.82	6.79
Prvih devet mjeseci 2016.	7.53	7.51	6.75	6.70

2. Pregled poslovanja

Ključni podaci o redovnom poslovanju	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene 16./15.	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene 16./15.
Mobilni korisnici u 000						
Broj korisnika	2,323	2,332	0.4%	2,323	2,332	0.4%
Broj prepaid korisnika	1,211	1,202	-0.7%	1,211	1,202	-0.7%
Broj postpaid korisnika	1,112	1,130	1.6%	1,112	1,130	1.6%
Minute korištenja (MOU) po prosječnom korisniku	195	200	2.4%	198	190	-4.3%
Prosječni ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK)	75	76	1.3%	78	79	0.7%
- Prepaid	43	42	-1.8%	46	45	-2.2%
- Postpaid	109	110	1.3%	112	113	1.2%
SAC po bruto broju novih korisnika u HRK	88	93	5.9%	76	81	6.0%
Stopa odljeva korisnika (%)	2.3	2.1	-0.2 p.p.	2.2	1.5	-0.7 p.p.
Penetracija (%) ¹⁾	115	120	5.7 p.p.	119	120	1.3 p.p.
Tržišni udio korisnika (%) ¹⁾	47	46	-0.1 p.p.	46	47	0.3 p.p.
Smartphone korisnici (%) ²⁾	43	58	15.2 p.p.	47	58	10.9 p.p.
Smartphone prodani telefoni (%) ³⁾	76	80	4.0 p.p.	78	80	2.0 p.p.

¹⁾ Izvor: interna procjena korisnika konkurencoje za kraj rujna 2016.

²⁾ Broj korisnika koji koriste smartphone uređaje u odnosu na ukupni broj mobilnih korisnika

³⁾ Broj prodanih smartphone uređaja u odnosu na ukupan broj prodanih uređaja (samo postpaid korisnici)

Ključni podaci o redovnom poslovanju	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene 16./15.	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene 16./15.
Korisnici nepokretnih usluga u 000						
Ukupne telefonske linije - maloprodaja ¹⁾	996	935	-6.2%	996	935	-6.2%
Ukupne telefonske linije - veleprodaja (WLR - najam korisničke linije)	108	88	-18.1%	108	88	-18.1%
ARPU govornih usluga po korisniku (mjesečni prosjek za period u HRK) ²⁾	91	85	-6.4%	90	84	-6.7%
IP linije/korisnici u 000						
Širokopojasne pristupne linije - maloprodaja ³⁾	603	611	1.3%	603	611	1.3%
Širokopojasne pristupne linije - veleprodaja ⁴⁾	95	129	35.2%	95	129	35.2%
TV korisnici	385	394	2.4%	385	394	2.4%
ARPU za širokopojasne pristupne linije - maloprodaja (mjesečni prosjek za period u HRK)	125	122	-2.3%	126	123	-1.9%
TV ARPU (mjesečni prosjek za period u HRK)						
- Privatni	80	80	0.8%	81	81	0.9%
- Poslovni	102	110	7.9%	106	113	6.9%
Podatkovne usluge u 000						
Veleprodajni korisnici u 000						
ULL (izdvojena lokalna petlja)	159	151	-5.0%	159	151	-5.0%

¹⁾ Uključuje PSTN, FGSM i stare PSTN Voice korisnike migrirane na IP platformu; javne telefonske govornice nisu uključene

²⁾ Javne telefonske govornice nisu uključene

³⁾ Uključuje ADSL, VDSL, FTTH i Naked DSL

4) Uključuje Naked Bitstream + Bitstream

Napomena: Optima Telekom nefinancijski KPU nisu integrirani u rezultatima Grupe zbog ograničenog pristupa Optima Telekom informacijama kao rezultat „kineskog zida“ uvedenog od strane regulatora

GLAVNA POSTIGNUĆA POSLOVANJA

- Uloženi su značajni napori kako bi se zadržao položaj na tržištu
  - HT je uspio zadržati vodeći položaj na tržištu pokretnih telekomunikacija sa stabilnim procijenjenim udjelom od 46,4%
  - Pokrenuto je nekoliko novih proizvoda radi suzbijanja pada na tržištu nepokretnih telekomunikacija
  - HT Grupa povećala je kapacitet i dostupnost širokopojasnog pristupa u cilju zadržavanja vodećeg položaja kao najvećeg operatora širokopojasnih usluga u nepokretnoj mreži u Hrvatskoj te je počela nuditi propusnost LTE mreže od 262,5 Mbit/s pri preuzimanju
  - HT je lansirao Magentu1 kao konvergentni paket ponude usluga nepokretnih i pokretnih telekomunikacija koji definira trend novog pokretača tržišta
- Stabilizirani su glavni finansijski KPU-ovi

- Prihodi su stabilni u odnosu na tri tromjesečja 2015. godine, manji samo 6 milijuna kuna, odnosno 0,1%. Pad u prihodima od nepokretnih telekomunikacija, širokopojasnim uslugama i sistemskim rješenjima neutraliziran je rastom prihoda od pokretnih telekomunikacija i energetskog poslovanja
- EBITDA je iznad tri tromjesečja 2015. godine za 13 milijuna kuna, odnosno 0,6%
- Definirana su strateška ključna područja za 2016.
  - Strateški program Horizont nastavlja se lansiranjem planiranih projekata trećeg vala "E-Strategy" i "Simplify Processes".
  - Na temelju rezultata ponude Magenta1 potvrđen je FMC kao glavni tržišni pokretač; na kraju rujna ostvareno je 32 tisuće kućanstava
- Značajna ulaganja u mrežu pod utjecajem strategije integrirane mreže i regulatornih zahtjeva
  - Kapitalna ulaganja veća su za 75 milijuna kuna, odnosno 8,3% u odnosu na tri tromjesečja 2015.
  - „Indoor“ pokrivenost stanovništva 4G mrežom povećala se sa 65,0% na početku 2016. na 67,6% na kraju trećeg tromjesečja 2016., pokrivenost u vanjskom okruženju povećala se na 95,6%
  - Povećala se maksimalna propusnost LTE mreže s 225 Mbit/s na 262,5 Mbit/s
  - Omogućen je FTTX pristup u optičkoj pristupnoj mreži za 257 tisuća kućanstava na kraju trećeg tromjesečja 2016.
  - HT je omogućio NGA brzinu za ukupno 52% hrvatskih kućanstava što dovodi Hrvatsku sve bliže ciljevima Digitalnog Plana
- Nova područja rasta
  - ICT poslovanje najsnažnije je u području prilagođenih ICT rješenja i IP komunikacija
  - Energetske usluge uspostavljaju se kao održivo poslovanje, pokrenuta je vrlo inovativna ponuda, konvergentni paket telekomunikacijskih i energetskih usluga

Pokretne telekomunikacije

Baza korisnika telekomunikacija pokretne mreže povećala se za 0,4%, na 2.332 tisuća korisnika na kraju trećeg tromjesečja 2016. u odnosu na kraj trećeg tromjesečja 2015., ponajprije kao rezultat dobrog odgovora na atraktivne „Najbolje“ tarife za pokretne telekomunikacije u drugoj polovici 2015, rasta prometa iz pokretne mreže u pokretnu (M2M) i internetskog prometa u pokretnoj mreži te pokretanja konvergentnih ponuda u okviru Magente1 u ožujku 2016. Povećanje je djelomično neutralizirano općenito agresivnim ponudama konkurenata na tržištu i smanjenjem broja korisnika s dvije SIM kartice zbog nastavka trenda povoljnijih ponuda za neograničeni promet i međumrežne usluge.

Broj postpaid korisnika bio je veći za 1,6% u odnosu na kraj trećeg tromjesečja 2015., kao rezultat općeg poticanja uspješnih i atraktivnih tarifa i mobilnih uređaja, kao i ponuda za internet u pokretnoj mreži.

HT je u ožujku pokrenuo prodaju uređaja Samsung Galaxy S7 i Samsung Galaxy S7 Edge, Samsungovih najpopularnijih pametnih telefona nove generacije. Telefoni su dostupni u okviru „Najboljih“ tarifa, koje uključuju najveću 4G brzinu s najvećom pokrivenošću 4G mrežom u Hrvatskoj. Nadalje, novi, najsnažniji iPhone 7 HT je počeo prodavati na kraju rujna.

Na kraju ožujka HT je predstavio svoj novi jedinstveni koncept vrhunskog korisničkog iskustva i vrhunskih pogodnosti pod nazivom Magenta1, u okviru kojeg HT privatnim i poslovnim korisnicima nudi brojne besplatne pogodnosti, kao što su televizijski paketi, najbrži internet, dodatne minute za međunarodni i nacionalni promet, popusti na tarife za pokretne telekomunikacije za cijelo kućanstvo i atraktivni pametni telefoni, uključujući Samsung J3.

Cilj je Magente1 osigurati potpunu uslugu za kućanstvo te najbolje usluge pokretnih i nepokretnih telekomunikacija za sve korisnike. Svi privatni korisnici odmah ulaze u svijet Magente1 ako se u svojem kućanstvu služe HT-ovom internetskom linijom i ako imaju najmanje jednu HT-ovu liniju pokretnе mreže, čime postaju dijelom potpuno novog svijeta posebnih, prilagođenih ponuda i pogodnosti. Prilikom predstavljanja Magente1 u travnju 2016. HT je organizirao besplatan koncert popularnih hrvatskim umjetnika Gibonija i Olivera kao dar građanima. Drugi val kampanje Magenta1 pokrenut je u drugom tromjesečju prije Europskog nogometnog prvenstva zajedno s nagradama na društvenim mrežama na kojima su svi bili pozvani da podrže hrvatsku nogometnu momčad. Na kraju rujna predstavljena je nova ponuda koja upućuje na pogodnosti i atraktivnost ponude Magenta1 koja je nadalje obogaćena s Playstation-om 4 za 598 kuna i mobilnim opcijama koje uključuju dodatni GB za samo 9 kuna.

U Hrvatskoj i ostalim zemljama Deutsche Telekom-a, predstavljena je nova vizualna kampanja "Osjetite povezanost diljem Europe, s najboljom mrežom u Hrvatskoj" s Andreom Bocelliem, poznatim talijanskim tenorom kao glavnim licem. Kampanja naglašava ideju povezane Europe i komunikaciju bez granica.

Prvi multimedijijski T-centar otvoren je u rujnu u Vukovarskoj ulici u Zagreb i nudi poboljšano korisničko iskustvo, inovativne i nove usluge, high-tech proizvode poput pametnih satova, slušalice za virtualnu stvarnost, bespilotne letjelice i visoko kvalitetne HD televizore.

Broj prepaid korisnika bio je manji za 0,7% u odnosu na kraj trećeg tromjesečja 2015. zbog općeg pada prepaid tržišta i snažnog tržišnog natjecanja. S ciljem ublažavanja neprekidnog pada, ulažu se stalni napor u vezi s prijenosom broja u pokretnoj mreži (MNP) i zadržavanjem korisnika u prepaid segmentu uz fokus na dodatnu vrijednost za prepaid korisnike HT-a. HT je ovog ljeta pripremio posebnu ponudu za turiste koja uključuje sedam dana neograničenog internetskog prometa u pokretnoj mreži pri 4G brzini (do 75 Mbit/s) u Hrvatskoj za 85 kuna.

Uz postojeću tjednu i mjesecnu „Zmajsku“ opciju, Simpa svojim korisnicima nudi dvije nove mjesecne opcije „Zmajčić“ i „Zmajić“, kojima se osigurava još veća fleksibilnost. Ponude su dodatno obogaćene novom opcijom kojom se omogućuje prijenos megabajta, minuta i poruka iz Zmajskog opcije na drugi Simpa korisnički račun. Posebna promotivna ponuda od dodatnih 1.000 jedinica povrh 3.000 megabajta, minuta i poruka uključenih u postojeću Zmajsku opciju za 59 kuna mjesечно završila je 31. kolovoza.

Bonbon je nastavio s osiguravanjem dodatne vrijednosti za korisnike, ovog puta novom medijskom kampanjom pod nazivom „Rollover“, kojom Bonbon svojim korisnicima omogućuje prijenos neiskorištenih jedinica (megabajta, minuta, SMS-ova) u sljedeći mjesec kada se paket automatski ponovno aktivira. „Moćni noćni paket“ s dodatnim brojem minuta, poruka i megabajta od 19 h do 7 h za samo 10 kuna još je uvijek dostupan svim korisnicima Bonbona. Nadalje, svi korisnici mogu odrediti svoju kombinaciju pametnih telefona/uređaja s dodatnim dostupnim popustima. Među drugim dobro poznatim pogodnostima Bonbona, novi postpaid korisnici još uvijek mogu dobiti popuste na L i XL pakete, 1.000 minuta i 1.000 SMS-ova do 2020. te mogu odrediti limit potrošnje u skladu sa svojim mogućnostima.

Korisnici HT-a koji su aktivirali opciju Pomoć na cesti za Hrvatsku ili Europu mogu se besplatno služiti aplikacijom DriverAngel.

HT-ova inovativna mobilna usluga oglašavanja Kupon2go, u okviru koje se korisnicima šalju tekstualne poruke ili prosleđuju obavijesti s informacijama o rasprodajama i popustima u trgovinama u njihovoj blizini, dodatno je unaprijeđena mobilnom aplikacijom razvijenom za Appleove uređaje i uređaje s operativnim sustavom Android.

Na kraju tri tromjesečja 2016. broj minuta upotrebe po prosječnom korisniku bio je veći za 2,4% u odnosu na tri tromjesečja 2015. i u skladu s općim tržišnim trendovima zamjene nepokretnih telekomunikacija pokretnima i besplatnih minuta uključenih u tarifu.

Prosječni je ARPU bio veći za 1,3% u odnosu na tri tromjesečja 2015., kao rezultat bolje kombinacije tarifa i dobrih rezultata tarifa „Najbolja“.

Linije nepokretnе mreže

Na kraju trećeg tromjesečja 2016. ukupni broj pristupnih linija u nepokretnoj mreži od 935 tisuća bio je za 6,2% manji nego na kraju trećeg tromjesečja 2015., međutim došlo je do usporavanja pada (6,7% na kraju trećeg tromjesečja 2015. u odnosu na kraj trećeg tromjesečja 2014.). Na to su smanjenje utjecali tržišni trend zamjene nepokretne telefonije pokretnom i IP-om, regulacija i intenzivno tržišno natjecanje, ali HT nastavlja s proaktivnim i reaktivnim ponudama i aktivnostima za sprječavanje odljeva.

S ciljem ublažavanja stavnog pada, uvedena je promotivna ponuda za nepokretnе telekomunikacije kojom se nudi telefonski priključak za jednu kunu uz ugovornu obvezu od 24 mjeseca, a koja je popraćena novim, atraktivnim tarifama za nepokretnе telekomunikacije.

ARPU za govorne usluge u nepokretnoj mreži bila je manja za 6,4% u odnosu na tri tromjesečja 2015. kao rezultat gore navedenih općih tržišnih trendova i manje upotrebe.

Širokopojasne usluge

Na kraju trećeg tromjesečja 2016. baza korisnika širokopojasnih usluga, koja je imala 611 tisuća korisnika, bila je veća za 1,3% u odnosu na kraj trećeg tromjesečja 2015. kao posljedica rezultata ponude u okviru programa Magenta1.

Istodobno je maloprodajna ARPU za širokopojasne usluge, koja je iznosila 122 kune, bila za 2,3% manja u odnosu na tri tromjesečja 2015. zbog snažnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu. Kako bi ublažio to smanjenje, HT nastavlja s poticanjem paketa MAX2/MAX3 i paketa Ultra MAX na FTTH-u. Ponuda je bila popraćena atraktivnim promotivnim opcijama uključenima u cijenu i uslugom MAXtv za sve nove korisnike paketa Ultra MAX za jednu kunu tijekom prvih devet mjeseci upotrebe. Ti se paketi temelje na FTTH tehnologiji, kojom se omogućuju deset puta veće brzine u odnosu na standardni ADSL. Osim toga, na kraju ožujka 2016. pokrenuti su novi konvergentni paketi za poslovne korisnike u okviru programa Magenta1, koji uključuju neograničene usluge nepokretnih i pokretnih telekomunikacija s najvećim dostupnim brzinama, podršku u 4G mreži, mrežnu sigurnost i

pohranu u oblaku s kapacitetom od jednog terabajta. HT će nastaviti s ulaganjima u razvoj optičke mreže i planira proširiti optičke internetske zone.

Nadalje, HT je pokrenuo novu atraktivnu ponudu za starije, neograničeni internet i gorovne minute nepokretnе mreže prema svim nepokretnim i pokretnim mrežama za samo 169 kuna mjesečno. Ponuda je dodatno popraćena tabletom ALCATEL One Touch Pixi 3 8“ 3G za samo 99 kuna uz posebno pojednostavljene aplikacije i ekran za jednostavno korištenje.

Na rezultat za tri tromjesečja 2016. utjecao je doprinos paketa Smart Office (Pametni ured) pokrenutih u četvrtom tromjesečju 2015. za male i srednje poslovne korisnike s neograničenim internetom velike brzine i uslugama nepokretnih telekomunikacija, uključujući zaštitu od virusa, aplikaciju Business Connect i mogućnost podrške u 4G mreži, što pakete čini jedinstvenim i najpouzdanim priključkom za poslovne korisnike na hrvatskom tržištu.

Televizijske usluge

Baza televizijskih korisnika povećala se za 2,4% u odnosu na kraj trećeg tromjesečja 2015. kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa, što je za posljedicu imalo povećanje ARPU-u za televizijske usluge za 1,3% u odnosu na tri tromjesečja 2015. zahvaljujući vrhunskim sadržajima i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima. Štoviše, HT je nastavio s promocijom paketa MAXtv-a pod nazivom Pickbox, koji sadržava više od 70 hit-serija i 300 filmova te obuhvaća većinu holivudske produkcije. Nadalje, Pickbox se može upotrebljavati istodobno na televizoru i drugim uređajima - mobilnom telefonu, tabletu ili prijenosnom računalu bez dodatne naknade.

Nastavlja se rast satelitske televizije, koja je proširenje klasične IPTV usluge, zahvaljujući dalnjim poboljšanjima ponude kojima se osigurava veća vrijednost za korisnike te se očekuje da će se uslugom satelitske televizije znatno pridonijeti općem uspjehu televizijskih usluga. Nastavljena je atraktivna promocija u okviru koje se nudilo 50% popusta na mjesecnu naknadu za Osnovni programski paket i Osnovni ekstra programski paket za prvih devet mjeseci za aktivacije tijekom promotivnog razdoblja.

Veleprodajne usluge

Na kraju trećeg tromjesečja 2016. bilo je 151 tisuća aktivnih ULL linija, što je bilo za 5,0% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Broj ULL linija smanjio se zbog pojačanog fokusa alternativnih operatora na širokopojasne usluge.

Broj veleprodajnih širokopojasnih pristupnih linija (linija BSA-a i samostalnog BSA-a) iznosio je 129 tisuća na kraju trećeg tromjesečja 2016. i bio je za 35,2% veći od broja linija na kraju istog razdoblja 2015., ponajprije zahvaljujući povećanju broja linija samostalnog BSA-a.

Broj WLR linija na kraju trećeg tromjesečja 2016. bio je manji za 18,1% u odnosu na kraj trećeg tromjesečja 2015. i iznosio je 88 tisuća kao rezultat smanjenja tržišta govornih usluga i migracije na širokopojasne usluge. Kao posljedica ponude WLR-a, broj korisnika predodabira operatora (CPS - Carrier Pre-selection) kao samostalne usluge smanjio se u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Rast broja prenesenih brojeva u odnosu na prethodnu godinu ponajprije je povezan s rastom broja veleprodajnih širokopojasnih pristupnih linija.

Na konkurentnom domaćem veleprodajnom tržištu podatkovnih i IP usluga nastavljena je uspješna prodaja u tri tromjesečja 2016. Osobito uspješna bila je prodaja uzlaznih (upstream) IP usluga, kod kojih je zabilježen količinski rast od 35,5% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Na međunarodnom veleprodajnom tržištu ukupni kapacitet prodanih IP i podatkovnih usluga bio je veći za 4,6%, pri čemu se samo prodaja IP usluga povećala za 41,9%, čime se pridonijelo stabilnosti prihoda od međunarodne veleprodaje.

Usluge roaminga pružene posjetiteljima važan su izvor prihoda od međunarodne veleprodaje. U 2016. zabilježeno je daljnje povećanje prometa u roamingu koji su ostvarili kako strani posjetitelji u pokretnoj mreži HT-a tako i maloprodajni korisnici HT-a u inozemstvu. Posjetitelji su ostvarili 23,6% više minuta odlaznih razgovora i 155,8% više podatkovnog prometa u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Istodobno su na veleprodajnoj troškovnoj strani korisnici pokretne mreže HT-a ostvarili 37,7% više govornog prometa u roamingu u stranim zemljama i 471,1% više podatkovnog prometa. Tijekom 2016. uspostavljene su dodatne međunarodne usluge roaminga u 4G (LTE) mreži sa stranim partnerima i dosegnuta je brojka od ukupno 87 međupovezivanja u roamingu u 4G mreži u svijetu.

Još jedan važan element kojim se pridonijelo prihodima od međunarodne veleprodaje jest završavanje i tranzit međunarodnog govornog prometa. Ukupna količina međunarodnog govornog prometa završenog u pokretnoj mreži HT-a bila je veća za 19,4% u odnosu na isto razdoblje 2015. Na veleprodajnoj troškovnoj strani međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz nepokretnе mreže HT-a bio je manji za 15,6%, dok je međunarodni odlazni promet koji su korisnici ostvarili iz pokretnе mreže HT-a bio veći za 21,5%.

Sistemska rješenja

Kontinuirani rast u svim segmentima portfelja bio je rezultat strateškog fokusa HT Grupe u području usluga u oblaku i upravljenih rješenja. Najsnažniji rast zabilježen je u području prilagođenih rješenja za ICT.

Fokus je i dalje na edukaciji tržišta i korisničkom iskustvu u cilju dalnjeg jačanja vodećeg tržišnog položaja HT Grupe. Dodatno, snažan naglasak stavlja se i na razvoj konvergirane ponude telekomunikacijskih usluga i ICT-a. Najvažniji projekti zabilježeni su u sektoru bankarstva, realnom sektoru i sektoru telekomunikacija u svim segmentima proizvoda/usluga, ali primarno u segmentima IP komunikacija i sigurnosti, IT infrastrukture i profesionalnih rješenja.

Energetske usluge

Prihodi od energetskih usluga bili su veći za 37 milijuna kuna, odnosno 108,9%, u odnosu na tri tromjesečja 2015. zbog povećanja broja korisnika za 19,8%. Rast je zabilježen kako u segmentu privatnih tako i u segmentu poslovnih korisnika s još pozitivnijim izgledima za budućnost. U fokusu je konvergentna ponuda telekomunikacijskih i energetskih usluga s namjerom povećanja lojalnosti korisnika.

3. Finansijski rezultati Grupe

3.1 Prihodi

S ciljem zadržavanja usklađenosti s prikazom prihoda za 2016. u novoj strukturi, prošlogodišnje su stavke ponovno klasificirane radi usporedbe. Glavne prihodovne stavke koje su ranije korištene za prikaz prihoda: prihodi od govornih usluga, prihodi od negovornih usluga, prihodi od ostalih usluga, prihodi od terminalne opreme i razni prihodi promijenjeni su u nove kategorije: prihodi od pokretnih telekomunikacija, prihodi od nepokretnih telekomunikacija, prihodi od sistemskih rješenja i razno. Tom se promjenom povećava usporedivost finansijskih podataka HT Grupe s finansijskim podacima ostalih tržišnih sudionika.

Ukupni su se konsolidirani prihodi smanjili za 6 milijuna kuna, odnosno 0,1%, na 5.184 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016. u odnosu na tri tromjesečja 2015. Do smanjenja je došlo zbog manjih prihoda od nepokretnih telekomunikacija (97 milijuna kuna, odnosno 3,7%) i prihoda od sistemskih rješenja (13 milijuna kuna, odnosno 2,8%), ali je ono djelomično neutralizirano većim prihodima od pokretnih telekomunikacija (68 milijuna kuna, odnosno 3,3%) i raznim prihodima (36 milijuna kuna, odnosno 85,8%).

Doprinos društava kćeri prihodima Grupe u tri tromjesečja 2016. iznosio je za Iskon 283 milijuna kuna (u tri tromjesečja 2015.: 285 milijuna kuna) i za Combis 312 milijuna kuna (u tri tromjesečja 2015.: 367 milijuna kuna).

Doprinos Optima Telekoma HT Grupi iznosio je 221 milijun kuna u tri tromjesečja 2016. (u tri tromjesečja 2015: 225 milijuna kuna), a sastojao se od 332 milijuna kuna doprinosa Optima Telekoma kao treće strane (u tri tromjesečja 2015.: 323 milijuna kuna), koji je u cijelom iznosu prikazan pod stavkom ostali prihodi od nepokretnih telekomunikacija, i od 111 milijuna kuna odnosa unutar Grupe, kojima su ponajprije smanjeni prihodi od usluga nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini (u tri tromjesečja 2015.: 98 milijuna kuna).

Prihodi od pokretnih telekomunikacija

Prihodi od pokretnih telekomunikacija povećali su se za 68 milijuna kuna, odnosno 3,3%, na 2.117 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016. u odnosu na tri tromjesečja 2015. Rast je ponajprije rezultat većih prihoda od prodaje uređaja, prihoda od postpaid usluga, dok su se prihodi od prepaid usluga i ostali prihodi od pokretnih telekomunikacija smanjili.

Od ukupnog se odstupanja 84 milijuna kuna, odnosno 6,4%, odnosi na segment privatnih korisnika, dok je u segmentu poslovnih korisnika ostvaren negativan doprinos (15 milijuna kuna, odnosno 2,1%).

Rast prihoda od prodaje uređaja bio je rezultat povećane prodajne količine pametnih telefona, većeg broja produljenja ugovora uz kupnju uređaja i većeg udjela uređaja višeg cjenovnog ranga, ponajprije u segmentu privatnih korisnika, što je dodatno potpomognuto sve većim brojem konvergiranih ponuda.

Prihodi od postpaid usluga povećali su se ponajprije zbog većih prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži jer su broj pretplatnika (1,6%) i minute korištenja bili veći kao posljedica kontinuiranog trenda zamjene tradicionalnih govornih i SMS usluga podatkovnim uslugama, povećanja količine podatkovnog prometa uključenog u tarifne pakete i sve većeg udjela korisnika s

pametnim telefonima. Tarifama „Najbolja“ uvedenima tijekom 2015. pridonijelo se povećanju prihoda od podatkovnih usluga zahvaljujući fokusu na usluge 4G mreže koje su uključene u tarife. Prihodi od SMS poruka u postpaidu povećali su 13,6%, kao posljedica povećanja broja poslanih poruka za 0,7%.

Prihodi od prometa završenog u pokretnoj mreži povećali su se 8,3%, kao posljedica deregulacije cijena završavanja međunarodnog prometa iz zemalja izvan EU-a od travnja 2015. Cijena je povećana s 0,063 kn/min u prvoj polovici 2015. na 1,73 kn/min u prvoj polovici 2016., uz dodatno povećanje na 2,00 kn/min u srpnju 2016.

To je povećanje prihoda neutralizirano padom prihoda od govornih usluga zbog snažnog cjenovnog natjecanja.

Pad prihoda od prepaid usluga rezultat je manjih prihoda na maloprodajnoj razini i manjih prihoda od prometa završenog u pokretnoj mreži. Prihodi na maloprodajnoj razini od prepaid segmenta bili su manji zbog smanjenja korisničke baze za 0,7%, što je rezultiralo padom prihoda od govornih usluga i SMS-ova. Pad prihoda djelomično je neutraliziran povećanjem prihoda od podatkovnih usluga u pokretnoj mreži kao rezultat kontinuiranih promotivnih ponuda s fokusom na podatkovni promet i 4G brzinu („Moćni noćni paket“ Bonbona i „Zmajska opcija“ Simpe). Smanjenje prihoda od prometa završenog u pokretnoj mreži rezultat je manje upotrebe.

Do smanjenja ostalih prihoda od pokretnih telekomunikacija došlo je zbog manjih prihoda od veleprodaje kao posljedica smanjenja prihoda od nacionalnog roaminga zbog novih uvjeta iz ugovora koji je na snazi od lipnja 2015. što je djelomično neutralizirano većim prihodima od posjetitelja zahvaljujući povećanju prometa. Prihodi od kamata i opomena su niži dok su povećani prihodi od naknade uvedene 1. srpnja 2014. od strane Regulatora zbog većeg broja korisnika i prihodi od ukidanja neaktiviranih bonova.

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija smanjili su se za 97 milijuna kuna, odnosno 3,7%, na 2.527 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016. u odnosu na tri tromjesečja 2015. Pad je ponajprije rezultat smanjenih prihoda od govornih usluga, prihoda od širokopojasnih usluga, prihoda od terminalne opreme, ali je djelomično neutraliziran povećanjem prihoda od veleprodaje, prihoda od televizijskih usluga, ostalih prihoda od nepokretnih telekomunikacija i prihoda od podatkovnih telekomunikacija.

Od ukupnog se odstupanja 99 milijuna kuna, odnosno 6,7%, odnosi na segment privatnih korisnika i 6 milijuna kuna, odnosno 0,8%, na segment poslovnih korisnika, dok je u konsolidiranom segmentu Optime ostvaren veći doprinos.

U tri tromjesečja 2016. prihodi od govornih usluga u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini bili su manji u odnosu na tri tromjesečja 2015., ponajprije zbog kontinuiranog smanjenja broja priključaka u nepokretnoj mreži za 6,2% kao rezultat tekućeg trenda zamjene nepokretne telefonije pokretnom zbog snažnih ponuda usluga u pokretnoj mreži, koje su puno atraktivnije od ponuda govornih usluga u nepokretnoj mreži, i čvrstog regulatornog okruženja. Slijedom toga, broj je minuta upotrebe bio manji, dok se ARPU za govorne usluge po korisniku smanjio za 6,4%. ARPU se smanjio jer govorne usluge u nepokretnoj mreži upotrebljava veći broj privatnih korisnika s niskim primanjima (ponajprije starija populacija).

Kako bi se usporilo smanjenje korisničke baze, provode se proaktivne i reaktivne aktivnosti za sprječavanje odljeva korisnika. U segmentu privatnih korisnika uvedene su nove atraktivne tarife za nepokretnе telekomunikacije u okviru kojih se nudi telefonski priključak za jednu kunu uz ugovornu

obvezu od 24 mjeseca. U segmentu poslovnih korisnika uvedeni su novi „Smart Office“ paketi kako bi se osigurao stabilan razvoj korisničke baze.

Smanjenje prihoda od širokopojasnih usluga rezultat je smanjenja ARPU-a za širokopojasne usluge na maloprodajnoj razini za 2,3% usprkos blagom povećanju baze korisnika širokopojasnih usluga za 1,3%. Pad ARPU-a rezultat je intenzivnijeg tržišnog natjecanja i agresivnih ponuda na tržištu. Kako bi ublažio to smanjenje, HT nastavlja poticati pakete MAX2/MAX3 i pakete Ultra MAX na FTTH-u. Ponuda Magenta1 pozitivno je utjecala na razvoj korisničke baze.

Prihodi od nepokretnih telekomunikacija na veleprodajnoj razini povećali su se ponajprije zbog većih prihoda od infrastrukture na veleprodajnoj razini pod utjecajem rasta prihoda od NBSA-a. Pozitivan doprinos podatkovnih prihoda zbog povećanih kapaciteta i pozitivan doprinos ostvaren deregulacijom međunarodnih cijena od 1. travnja 2015. neutralizirani su manjim završenim prometom u tri tromjesečja 2016.

Prihodi od televizijskih usluga povećali su se u odnosu na isto razdoblje prošle godine zbog povećanja baze korisnika televizijskih usluga za 2,4% i zbog rasta ARPU-a za 1,3% kao rezultat stalnih poboljšanja ponude usluga i programa zahvaljujući vrhunskim sadržajima i obogaćenim ekskluzivnim televizijskim sadržajima. Štoviše, HT je nastavio s promocijom paketa MAXtv-a pod nazivom Pickbox, koji sadržava više od 70 hit-serija i 300 filmova te obuhvaća većinu holivudske produkcije.

Ostali prihodi od nepokretnih komunikacija bili su veći zahvaljujući većem doprinosu konsolidiranog segmenta Optime i prihodima od online usluga za privatne korisnike, što je djelomično neutralizirano manjim prihodima od opomena i kamata zbog ranije naplate potraživanja i od usluga s dodanom vrijednošću.

Povećanje prihoda od podatkovnih usluga u nepokretnoj mreži na maloprodajnoj razini ponajprije je posljedica većeg ARPU-a za Ethernet uslugu i povećanja korisničke baze.

Sistemska rješenja

Područje sistemskih rješenja i dalje je značajan izvor realizacije prihoda HT Grupe. Prihodi od sistemskih rješenja smanjili su se u tri tromjesečja 2016. za 13 milijuna kuna, odnosno 2,8%, na 461 milijun kuna u odnosu na tri tromjesečja 2015. zbog drugačije dinamike realizacije projekata.

Doprinos Combisa bio je manji ponajprije zbog kašnjenja u realizaciji projekata s vladinim institucijama zbog nestabilnosti vlade u 2016., dok je HT d.d. pridonio rastom ponajprije u području prodaje ICT opreme, licencija, specifične opreme za IP komunikaciju i sigurnost, softvera/profesionalnih rješenja za poduzeća, ali i u području pružanja konzultantskih usluga.

Razni prihodi

Razni prihodi povećali su se za 36 milijuna kuna, odnosno 85,8%, na 78 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016. u odnosu na tri tromjesečja 2015.

Do povećanja raznih prihoda došlo je ponajprije zahvaljujući energetskom poslovanju (37 milijuna kuna, odnosno 108,9%) zbog veće korisničke baze (19,8%). U energetskom poslovanju ulažu se stalni napor s ciljem povećanja lojalnosti korisnika.

3.2 Troškovi redovnog poslovanja

Ukupni konsolidirani troškovi redovnog poslovanja smanjili su se za 13 milijuna kuna, odnosno 0,4%, na 3.227 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016.

To je smanjenje rezultat nižih troškova zaposlenika (49 milijuna kuna, odnosno 6,3%), vrijednosnog usklađenja imovine (28 milijuna kuna, odnosno 49,1%) i većeg realiziranog i kapitaliziranog rada Grupe (10 milijuna kuna, odnosno 18,3%), a djelomično je neutralizirano višim materijalnim troškovima (46 milijuna kuna, odnosno 3,1%) i ostalim troškovima (27 milijuna kuna, odnosno 2,7%). Ako se izuzmu troškovi otpremnina u iznosu od 62 milijuna kuna (u tri tromjesečja 2015.: 87 milijuna kuna), troškovi redovnog poslovanja povećali su se u tri tromjesečja 2016. za 12 milijuna kuna, odnosno 0,4%, na 3.165 milijuna kuna.

3.2.1 Materijalni troškovi

U tri tromjesečja 2016. materijalni su se troškovi povećali za 46 milijuna kuna, odnosno 3,1%, na 1.508 milijuna kuna kao rezultat većih troškova trgovачke robe, materijalnih troškova i troškova energije (30 milijuna kuna, odnosno 3,3%) te troškova usluga (15 milijuna kuna, odnosno 2,8%).

Do povećanja troškova trgovачke robe, materijalnih troškova i troškova energije došlo je ponajprije zbog većih troškova prodaje energije, što je u skladu s rastom prihoda od energetskih usluga. Osim toga, povećanje troškova trgovачke robe uglavnom je bilo uzrokovano višim troškovima trgovачke robe u pokretnim telekomunikacijama, dok su troškovi trgovачke robe u području sistemskih rješenja bili niži, što je u skladu s prihodima od sistemskih rješenja, jednako kao i troškovi trgovачke robe u nepokretnim telekomunikacijama u odnosu na tri tromjesečja 2015.

Do povećanja troškova trgovачke robe u pokretnim telekomunikacijama došlo je ponajprije zbog segmenta privatnih korisnika, kao posljedica povećanih količina prodanih pametnih telefona, većeg broja produljenja ugovora uz kupnju uređaja i većeg udjela uređaja višeg cijenovnog ranga, što je dodatno potpomognuto sve većim brojem konvergentnih ponuda. Smanjenje troškova trgovачke robe u nepokretnim telekomunikacijama rezultat je smanjenog fokusa na usluge samo nepokretne telefonije.

Do povećanja troškova usluga došlo je zbog povećanja naknada za autorska prava, što je ponajprije posljedica rasta broja korisnika televizijskih usluga za 2,4% i obogaćenih sadržaja uključenih u televizijske pakete, dok su se telekomunikacijski troškovi povećali uglavnom zbog većeg dolaznog prometa iz zemalja izvan EU-a prema domaćim operatorima nepokretne i pokretne mreže.

3.2.2 Troškovi zaposlenika

Ukupni troškovi zaposlenika smanjili su se u tri tromjesečja 2016. za 49 milijuna kuna, odnosno 6,3%, na 725 milijuna kuna u odnosu na isto razdoblje prošle godine kao rezultat nižih troškova otpremnina (25 milijuna kuna, odnosno 28,9%) i nižih ostalih troškova osoblja (23 milijuna kuna, odnosno 3,4%) zbog manjeg broja zaposlenika i smanjenja prava iz kolektivnog ugovora po zaposleniku.

Broj zaposlenika ekvivalenta punog radnog vremena (FTE) smanjen je s 4.750 na kraju trećeg tromjesečja 2015. na 4.464 na kraju trećeg tromjesečja 2016., ponajprije kao rezultat programa Optimizacije broja radnika, što je djelomično neutralizirano novim zapošljavanjem.

3.2.3 Ostali troškovi

Ostali su se troškovi u tri tromjesečja 2016. povećali za 27 milijuna kuna, odnosno 2,7%, na 1.028 milijuna kuna, ponajprije zbog viših troškova vanjskog zapošljavanja, rezerviranja za pravne predmete, prodajnih provizija i troškova oglašavanja, koji su djelomično neutralizirani nižim troškovima održavanja, konzultantskim naknadama, pravnim i revizijskim troškovima i poštanskim troškovima.

Povećanje troškova vanjskog zapošljavanja u prvom je redu bilo rezultat dodatnog zapošljavanja agencijskih tehničara i agenata u pozivnom centru, kao i dodatnih prodajnih aktivnosti u segmentu privatnih korisnika.

Povećanje prodajnih provizija rezultat je uvođenja snažnih prodajnih inicijativa, što je rezultiralo većim brojem transakcija realiziranih u neizravnim prodajnim kanalima od aktivnosti prodaje od vrata do vrata (door2door) i aktivnosti teleprodaje.

Troškovi oglašavanja povećali su se kao posljedica marketinške kampanje u potporu pokretanju Magente1.

Smanjenje troškova održavanja bilo je posljedica nižih troškova mreže zbog boljih uvjeta koji su rezultat pregovora s dobavljačima u pogledu sporazuma o razini usluge (Service Level Agreement - SLA) i popusta.

3.3 Vrijednosno usklađenje imovine

Vrijednosno usklađenje imovine smanjilo se za 28 milijuna kuna, odnosno 49,1%, na 29 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016. prvenstveno zbog smanjenja vrijednosno usklađenih potraživanja kao rezultat ranije naplate potraživanja. Bolja naplata potraživanja rezultat je novih aktivnosti uvedenih u procesu naplatu koja uključuje prodaju potraživanja.

3.4 Amortizacija

Amortizacija se smanjila za 51 milijun kuna, odnosno 4,7%, na 1.038 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016., ponajprije zbog manje amortizacije licencija za softver.

3.5 Profitabilnost Grupe HT

EBITDA prije jednokratnih stavki

EBITDA prije jednokratnih stavki povećala se za 13 milijuna kuna, odnosno 0,6%, na 2.112 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016. To je povećanje rezultat većih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja (30 milijuna kuna, odnosno 48,0%), a djelomično je neutralizirano višim troškovima redovnog poslovanja (12 milijuna kuna, odnosno 0,4%) i manjim prihodima (6 milijuna kuna, odnosno 0,1%). Ostali prihodi iz redovnog poslovanja povećali su se za 30 milijuna kuna, odnosno 48,0%, u odnosu na 63 milijuna kuna u tri tromjesečja 2015., ponajprije kao rezultat većih prihoda od prodaje dugotrajne imovine, uglavnom od prodaje zemljišta u Rijeci i Požegi i od prodaje vozila, te otpisa obveza u vezi s obvezom uklanjanja antenskih stupova.

Doprinos Optima Telekoma rezultatu EBITDA-e Grupe za tri tromjesečja 2016. iznosio je 76 milijuna kuna, a sastojao se od 175 milijuna kuna doprinsosa Optima Telekoma kao treće strane (tri tromjesečja 2015.: 168 milijuna kuna) i 99 milijuna kuna odnosa između društava (tri tromjesečja 2015.: 90 milijuna kuna).

Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela

U odnosu na tri tromjesečja 2015. konsolidirana neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela povećala se za 21 milijun kuna, odnosno 2,9%, na 752 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016. Neto dobit nakon manjinskih udjela povećala se zbog veće EBITDA-e prije jednokratnih stavki (13 milijuna kuna), manje amortizacije (51 milijun kuna) i smanjenja jednokratnih stavki (troškova otpremnina povezanih s transformacijom za 25 milijuna kuna), što je djelomično neutralizirano većim financijskim troškovima (41 milijun kuna), manjim financijskim prihodima (14 milijuna kuna), većim oporezivanjem (7 milijuna kuna) i manjim doprinosom manjinskih udjela (5 milijuna kuna).

Negativan doprinos financijskih troškova u iznosu od 41 milijun kuna u prvom je redu bio rezultat negativnih tečajnih razlika zbog pada tečaja eura. Do pada financijskih prihoda u iznosu od 14 milijuna kuna došlo je ponajprije zbog manjeg doprinsosa iz ulaganja u zajedničke pothvate i manjih pozitivnih tečajnih razlika, što je djelomično neutralizirano većim prihodima od kamata.

Neto dobiti HT Grupe, Optima Telekom pridonio je gubitkom u iznosu od 2 milijuna kuna (tri tromjesečja 2015.: gubitak od 3 milijuna kuna).

3.6 Bilanca

Ukupna vrijednost imovine smanjila se za 69 milijun kuna, odnosno 0,5%, na 14.011 milijuna kuna u odnosu na kraj 2015. To je u prvom redu posljedica smanjenja troškova u području prepaida u vezi s naknadama za koncesije kao rezultat redovitog prijenosa troškova koji je djelomično neutraliziran povećanjem potraživanja od kupaca u iznosu od 57 milijuna kuna koji se uglavnom odnose na međunarodna potraživanja zbog turističke sezone.

Ukupni dionički kapital i rezerve povećali su se s 11.641 milijun kuna na dan 31. prosinca 2015. na 11.923 milijuna kuna na dan 30. rujna 2016., ponajprije kao rezultat neto dobiti za tri tromjesečja 2016. u iznosu od 752 milijuna kuna, koja je neutralizirana isplatom dividende u iznosu od 491 milijun kuna.

Ukupne kratkoročne obveze smanjile su se za 372 milijuna kuna, odnosno 19,8%, na 1.510 milijuna kuna na dan 30. rujna 2016., ponajprije zbog podmirenja većih obveza za kapitalna ulaganja na kraju 2015.

3.7 Novčani tok

Novčani tok iz redovnog poslovanja glavni je izvor sredstava HT Grupe koji Društvu omogućuje financiranje kapitalnih ulaganja i raspodjelu dividende.

Neto novčani tok iz aktivnosti redovnog poslovanja smanjio se za 70 milijuna kuna odnosno 4,1% ponajprije zbog većih isplata za porez na dodanu vrijednost u usporedbi s tri tromjesečja 2015. kada se preplaćeni porez na dobit koristio za podmirivanje obveza za porez na dodanu vrijednost. To je djelomično neutralizirano nižim plaćanjima za operativne troškove.

Neto novčani tok iz investicijskih aktivnosti manji je za 569 milijuna kuna, odnosno 131,4%, ponajprije zbog znatnog priljeva od dospjele finansijske imovine u tri tromjesečja 2015. (uglavnom od oročenih depozita i REPO sporazuma) i većih plaćenih kapitalnih ulaganja u tri tromjesečja 2016.

Neto novčani tok iz finansijskih aktivnosti povećao se za 34 milijuna kuna, odnosno 4,4%, ponajprije zbog manje isplaćene dividende u prvoj polovici 2016 u usporedbi s 2015.

3.8 Kapitalna ulaganja

u milijunima kuna	Jan-Sep	Jan-Sep	% promjene	Q3	Q3	% promjene
	2015.	2016.	16/15.	2015.	2016.	16/15.
HT Grupa	902	977	8.3%	315	332	5.3%
Omjer ulaganja u dugotr. imovinu / prihodi	17.4%	18.8%	1.5 p.p.	16.7%	18.6%	1.9 p.p.

Napomena: Prva tri tromjesečja 2015. godine prilagođena su za učinak kapitalizacije EKL-ja (elektroničke komunikacijske infrastrukture) (+44 milijuna kuna)

Realizacija kapitalnih ulaganja povećala se u tri tromjesečja 2016. za 75 milijuna kuna, odnosno 8,3%, na 977 milijuna kuna u odnosu na tri tromjesečja 2015., ponajprije zbog ulaganja koja su rezultat strategije integrirane mreže (INS).

U tri tromjesečja 2016. u području INS-a nastavilo se s naporima da se u kućanstva uvedu brzine pristupa nove generacije (NGA) (30 Mbps i više) i ultravelike NGA brzine (100 Mbps i više) uz osiguravanje široke pokrivenosti LTE (4G) mrežom u segmentu pokretnih komunikacija u cilju povećanja konkurentnosti i poboljšanja korisničkog iskustva. Jedan od glavnih doprinosa u nepokretnoj mreži na kraju trećeg tromjesečja 2016. bio je omogućeni FTTx pristup za 257 tisuća kućanstava (povećanje od 38% u odnosu na kraj 2015.). HT je tijekom trećeg tromjesečja omogućio i ponudio širokopojasne brzine koje su za dva do pet puta veće od prijašnjih brzina za 180 tisuća korisnika bez dodatne naknade. Od kućanstava u kojima je omoguće NGA, približno 200 tisuća ima pristup optičkoj mreži, a time i ultravelikim brzinama od preko 100 Mbps. NGA brzine ukupno su

omogućene za 52% hrvatskih kućanstava isključivo zahvaljujući naporima HT-a te se zahvaljujući tome Hrvatsku približava ciljevima Digitalnog Plana.

U pokretnoj mreži „indoor“ pokrivenost stanovništva 4G mrežom u povećala se sa 65,0% na 67,6% od početka 2016. U pogledu distribucije propusnosti, pokrivenost stanovništva 4G mrežom za preuzimanje brzinom do 225 Mbit/s povećala se s 31% na kraju 2015. na 51% na kraju trećeg tromjesečja 2016. Započeta je implementacija Ultravelike brzine 4G mreže od 262,5 Mbps pri preuzimanju.

Nakon velikih ulaganja u INS (pristupnu mrežu) i povećanje brzina slijede i ulaganja u jezgrentu mrežu i uslužne platforme. U dalnjim aktivnostima u vezi s omogućenim NGA brzinama fokus je na modernizaciji i nadogradnji mreže kako bi se ispunili zahtjevi za većim kapacitetom i prometom, osigurala stabilnost mreže, ostvarili bolji rezultati te pružile nove funkcionalnosti.

4. Analiza rezultata po segmentima

Nakon finansijske konsolidacije Optima Telekoma u rezultate Grupe za treće tromjesečje 2014. poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške i konsolidirana jedinica Optima.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za poslovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

ISKON, Combis, KDS i E-tours, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekoma finansijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cijelokupnom iznosu pod stavkom prihoda „Prihodi od nepokretnih telekomunikacija“. U skladu s „Kineskim zidom“ koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekoma ograničen je. Slijedom toga, provodi se samo finansijska konsolidacija bez uključivanja nefinansijskih KPU-ova Optima Telekoma u postignuća Grupe.

U finansijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima Telekom, jer je većina vezana uz nepokretnu i pokretnu mrežu koja je dio mreže i funkcija podrške.

4.1 Financijski rezultati segmenta privatnih korisnika

u milijunima kuna	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	1,312	1,396	6.4%	487	485	-0.4%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	1,484	1,385	-6.7%	490	463	-5.4%
Sistemska rješenja	0	0	-	0	0	-
Razno	29	29	0.8%	11	9	-19.4%
Prihod	2,825	2,809	-0.5%	987	956	-3.1%
Troškovi redovnog poslovanja	850	874	2.9%	306	286	-6.5%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1,975	1,935	-2.0%	681	671	-1.6%

4.2 Financijski rezultati segmenta poslovnih korisnika

u milijunima kuna	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	737	721	-2.1%	229	229	-0.1%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	817	811	-0.8%	278	268	-3.8%
Sistemska rješenja	474	461	-2.8%	145	165	14.2%
Razno	14	50		4	15	
Prihod	2,042	2,043	0.1%	656	677	3.1%
Troškovi redovnog poslovanja	1,006	998	-0.8%	317	338	6.8%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	1,036	1,045	0.9%	340	339	-0.3%

4.3 Financijski rezultati Mreže i funkcija podrške

u milijunima kuna	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	61	91	49.3%	23	23	-3.6%
Troškovi redovnog poslovanja ¹⁾	1,140	1,133	-0.6%	383	383	0.1%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	-1,079	-1,042	3.4%	-359	-360	-0.3%

¹⁾ Operativni troškovi su promijenjeni za tri tromjesečja 2015. zbog dobrovoljne promjene računovodstvene politike koja se odnosi na troškove Elektroničke Komunikacijske Infrastrukture (EKI) na kraju 2015.

4.4. Financijski rezultati Segmenta Optima konsolidirano

u milijunima kuna	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	323	332	2.8%	105	111	5.0%
Prihod	323	332	2.8%	105	111	5.0%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	1	1	-8.1%	1	0	
Troškovi redovnog poslovanja	157	159	1.3%	49	50	1.5%
EBITDA doprinos prije jednokratnih stavki	168	175	4.0%	57	61	7.6%

5. Hrvatski Telekom d.d. financijska obilježja

Prihodi

Prihodi su se povećali za 53 milijuna kuna, odnosno 1,2%, na 4,441 milijun kuna u tri tromjesečja 2016. u odnosu na tri tromjesečja 2015. Povećanje je rezultat većih prihoda od pokretnih telekomunikacija (72 milijuna kuna, odnosno 3,5%), koji su rezultat prihoda od podatkovnog prometa i uređaja u pokretnim telekomunikacijama, prihoda od sistemskih rješenja (41 milijuna kuna, odnosno 38,5%) i raznih prihoda (37 milijuna kuna, odnosno 108,2%) zahvaljujući energetskom poslovanju. To je povećanje djelomično neutralizirano smanjenjem prihoda od nepokretnih telekomunikacija (97 milijuna kuna, odnosno 4,4%), ponajprije zbog manjih prihoda od govornih i širokopojasnih usluga, što je pak neutralizirano većim prihodima od veleprodaje.

EBITDA prije jednokratnih stavki

EBITDA prije jednokratnih stavki povećala se za 13 milijuna kuna, odnosno 0,7%, na 1.950 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016., ponajprije zbog većih prihoda i većih ostalih prihoda iz redovnog poslovanja prvenstveno pod utjecajem prodaje dugotrajne imovine. To je povećanje djelomično neutralizirano većim troškovima redovnog poslovanja, ponajprije kao rezultat viših troškova trgovачke robe povezanih s rastućim poslovanjem sistemskih rješenja i aktivnostima zadržavanja provedenima u segmentu pokretnih telekomunikacija.

Neto dobit

Neto dobit povećala se za 37 milijuna kuna, odnosno 5,3%, na 735 milijuna kuna u tri tromjesečja 2016. To je povećanje ponajprije rezultat manje amortizacije, nižih troškova otpremnina zaposlenika, veće EBITDA-e prije jednokratnih stavki i većih financijskih prihoda, a djelomično je neutralizirano višim financijskim troškovima, koji su uglavnom povezani s negativnim tečajnim razlikama i većim oporezivanjem.

6. Upravljanje rizicima

Osim promjena u poslovanju i regulatornih kretanja navedenih u ovom izvješću te objavljenim revidiranim financijskim izvješćima za 2015., nisu zabilježene nikakve bitne promjene u odnosu na profil rizika Grupe u promatranom razdoblju.

7. Izgledi za Grupu u 2016.

Prihodi

Nakon duljeg razdoblja teške recesije hrvatski BDP u 2015. porastao je za 1,6% te su procjene za 2016. sličnog trenda, a visoke razine nezaposlenosti i negativna kretanja u području javnog duga i proračunskog deficita i dalje su prisutni.

Potrošnja na telekomunikacije u privatnom i poslovnom sektoru ostaje skromna, dok je poslovanje Grupe i dalje pod pritiskom konkurenetskog okruženja i strogog regulatornog režima kako na razini Hrvatske tako i na razini EU-a.

S obzirom na gore opisano okruženje i uz konsolidirani Optima Telekom za svih 12 mjeseci 2015. i 2016. godine te doprinos područja rasta unutar Grupe, Uprava očekuje da će u 2016. prihodi biti približno na razini 2015. godine.

Grupa sada očekuje da će prihodi iz Sistemskih rješnja u 2016. biti generalno na razini 2015. godine, jer se očekuje odgađanje nekih projekta iz domene javnog sektora.

EBITDA prije jednokratnih stavki

Gospodarsko okruženje i prihodovni trendovi kako su opisani gore u kombinaciji s dalnjim promjenama strukture prihoda utjecat će na EBITDA-u. Međutim, dalnjim fokusom Grupe na transformacijske inicijative pridonijet će se održavanju visoke razine profitabilnost, te stoga Uprava očekuje da će marža EBITDA u 2016. biti oko 40 %.

Ulaganja

Kako je prije objavljeno, ukupna ulaganja Grupe u 2015. iznosila su 1.473 milijuna kuna, što je jednokratno povećanje od oko 35 % u odnosu na 2014.

Glavni razlog tome bila je potreba za bitnim strateškim pomakom u pogledu ulaganja s ciljem jačanja tržišnog položaja Grupe pružanjem visokokvalitetnih usluga korisnicima uz istodobno podupiranje opće konkurentnosti hrvatskog gospodarstva.

U 2015. Grupa je posebno puno ulagala u infrastrukturu s naglaskom na širokopojasni pristup u nepokretnoj i pokretnoj mreži te je, kako je prije navedeno, ostvarila svoje ciljeve za kraj 2015. godine u vezi s pokrivenošću kućanstava pristupom sljedeće generacije koji su bili (NGA) $> 30 \text{ Mbps}$ u području širokopojasnog pristupa u nepokretnoj mreži od oko 50 % i pokrivenošću stanovništva LTE (4G) mrežom u zatvorenom od oko 60 %.

U 2016. Grupa planira nastaviti sa znatnim ulaganjima, koja se sada očekuju da budu približno na razini 2015. godine.

8. Financijska izvješća Grupe HT

8.1 Konsolidirani račun dobiti i gubitka

u milijunima kuna (MSFI)	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene
Prihodi od pokretnih telekomunikacija	2,049	2,117	3.3%	782	767	-2.0%
Prihodi od nepokretnih telekomunikacija	2,624	2,527	-3.7%	871	852	-2.1%
Sistemska rješenja	474	461	-2.8%	216	131	-39.4%
Razno	42	78	85.8%	16	32	94.5%
Prihod	5,190	5,184	-0.1%	1,885	1,782	-5.5%
Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	63	93	48.0%	24	23	-4.4%
Ukupni operativni prihod	5,252	5,277	0.5%	1,910	1,805	-5.5%
Troškovi redovnog poslovanja	3,240	3,227	-0.4%	1,136	1,032	-9.2%
Materijalni troškovi	1,462	1,508	3.1%	575	485	-15.7%
Troškovi trgovачke robe, materijala i energije	916	947	3.3%	386	289	-25.1%
Troškovi usluga	546	561	2.8%	189	196	3.6%
Troškovi osoblja	774	725	-6.3%	236	222	-6.1%
Ostali troškovi ¹⁾	1,001	1,028	2.7%	328	341	3.8%
Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda,	-54	-64	-18.3%	-20	-20	-0.6%
Vrijednosno usklajivanje	57	29	-49.1%	17	5	-70.2%
EBITDA	2,012	2,050	1.9%	773	773	0.0%
Amortizacija ¹⁾	1,089	1,038	-4.7%	370	347	-6.2%
EBIT	923	1,012	9.6%	403	426	5.7%
Finansijski prihod	41	35	-15.0%	18	5	-69.8%
Prihod/trošak od ulaganja u zajednički pothvat	11	4	-65.6%	4	6	29.9%
Finansijski rashod ¹⁾	81	123	50.9%	22	25	13.8%
Dobit iz redovnog poslovanja prije poreza	894	928	3.8%	403	412	2.1%
Porez	177	184	4.0%	80	79	-0.6%
Neto dobit	717	744	3.7%	324	333	2.8%
Nekontrolirajući udjeli	-13	-8	40.7%	-1	-2	-178.6%
Neto dobit nakon nekontrolirajućih udjela	730	752	2.9%	324	335	3.2%
Jednokratne stavke ²⁾	87	62	-28.9%	7	1	-91.4%
EBITDA prije jednokratnih stavki	2,100	2,112	0.6%	780	774	-0.8%

¹⁾ Ostali troškovi, Amortizacija, kao i Finansijski rashodi prilagođeni su za tri tromjesečja 2015. zbog dobrovoljne promjene računovodstvene politike koja se odnosi na troškove Elektroničke Komunikacijske Infrastrukture (EKI)

²⁾ Odnose se na troškove restrukturiranja za otpremnine

8.2 Konsolidirana bilanca

u milijunima kuna (MSFI)	31. pro. 2015.	30. ruj. 2016.	% promjene 16./15.
Nematerijalna imovina	1,651	1,614	-2.2%
Materijalna imovina	5,616	5,573	-0.8%
Dugotrajna finansijska imovina	1,033	1,090	5.5%
Potraživanja	98	105	7.5%
Odgođena porezna imovina	46	54	16.8%
Ukupna dugotrajna imovina	8,444	8,436	-0.1%
Zalihe	104	120	15.1%
Potraživanja	1,215	1,272	4.7%
Kratkotrajna finansijska imovina	869	949	9.1%
Novac u banci i blagajni	3,175	3,072	-3.2%
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	272	162	-40.4%
Ukupna kratkotrajna imovina	5,636	5,575	-1.1%
UKUPNA AKTIVA	14,079	14,011	-0.5%
Temeljni kapital	9,823	9,823	0.0%
Rezerve iz dobiti	445	492	10.6%
Revalorizacijske rezerve	4	41	
Zadržana dobit	268	655	143.9%
Dobit poslovne godine	925	752	-18.7%
Nekontrolirajući udjeli	177	161	-9.1%
Ukupni kapital i rezerve	11,641	11,923	2.4%
Rezerviranja	68	60	-12.1%
Dugoročne obveze	443	477	7.6%
Odgođena porezna obveza	45	41	-9.1%
Ukupne dugoročne obveze	556	577	3.8%
Kratkoročne obveze	1,775	1,417	-20.2%
Odgodenih prihoda	103	92	-10.2%
Rezerviranja za otpremnine	4	1	-86.2%
Ukupne kratkoročne obveze	1,882	1,510	-19.8%
Ukupne obveze	2,438	2,087	-14.4%
UKUPNI KAPITAL I OBVEZE	14,079	14,011	-0.5%

8.3 Konsolidirano izvješće o tijeku novca

u milijunima kuna (MSFI)	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene 16./15.
Dobit prije poreza	894	928	3.8%
Amortizacija	1,089	1,038	-4.7%
Povećanje/Smanjenje kratkoročnih obveza	-99	-141	-43.1%
Povećanje/Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	71	52	-27.0%
Povećanje/Smanjenje zaliha	-8	-16	-87.9%
Ostalo povećanje/smanjenje novčanog tijeka	-234	-217	7.1%
Neto novčani tijek od poslovnih aktivnosti	1,713	1,644	-4.1%
Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imo	9	46	
Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih finansijskih instrume	1	1	-5.1%
Novčani primici od kamata	15	13	-17.5%
Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	1,872	1,121	-40.1%
Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	1,898	1,185	-37.6%
Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovir	-833	-957	-14.9%
Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih finansijskih instrumer	-305	-75	75.6%
Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-1,193	-1,156	3.2%
Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	-2,331	-2,187	6.2%
Neto novčani tijek od investicijskih aktivnosti	-433	-1,003	-131.4%
Ukupno novčani primici od finansijskih aktivnosti	0	0	-
Novčani izdaci za otplate glavnice kredita i obveznica	-15	-14	3.7%
Novčani izdaci za isplatu dividendi	-573	-491	14.3%
Novčani izdaci za otplate finansijskog najma	-3	-7	-104.6%
Ostali novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	-174	-219	-25.9%
Ukupno novčani izdaci od finansijskih aktivnosti	-765	-731	4.4%
Neto novčani tijek od finansijskih aktivnosti	-765	-731	4.4%
Učinak promjene tečaja stranih valuta na novac i novčane ekvivalente	8	-13	
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	2,192	3,175	44.8%
Neto (odljev) / priljev novca i novčanih ekvivalenta	523	-103	-119.6%
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	2,715	3,072	13.2%

Napomena: Tijek novca za tri tromjesečja 2015. je prilagođen, promjene su napravljene na neto novčanom tijeku od poslovnih aktivnosti i neto novčanom tijeku od finansijskih aktivnosti zbog dobrovoljne promjene računovodstvene politike vezane uz troškove elektroničke komunikacijske infrastrukture (EKI), na kraju 2015. godine.

8.4 Konsolidirano usklađivanje EBITDA-e

u milijunima kuna	Jan-Sep 2015.	Jan-Sep 2016.	% promjene 16./15.	Q3 2015.	Q3 2016.	% promjene 16./15.
Rezultat po segmentima (EBITDA Doprinos)						
Segment Privatnih korisnika	1,975	1,935	-2.0%	681	671	-1.6%
Segment Poslovnih korisnika	1,036	1,045	0.9%	400	402	0.4%
Mreža i funkcije podrške	-1,079	-1,042	3.4%	-359	-360	-0.3%
Segment Optima konsolidirano	168	175	4.0%	57	61	7.6%
Ukupan EBITDA doprinos segmenata prije jednokratnih stavki	2,100	2,112	0.6%	780	774	-0.8%
Jednokratne stavke	87	62	-28.9%	7	1	-91.4%
Ukupna EBITDA	2,012	2,050	1.9%	773	773	0.0%

8.5. Bilješke uz sažeta konsolidirana finansijska izvješća za razdoblje završeno 30. rujna 2016. godine

Osnova izvješćivanja

Sažeta konsolidirana finansijska izvješća za razdoblje završeno 30. rujna 2016. godine pripremljena su na temelju računovodstvenih politika koje su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja.

Računovodstvene politike

Konsolidirana finansijska izvješća su sastavljena prema načelu povijesnih troškova, uz izuzetke finansijske imovine raspoložive za prodaju koja se iskazuje po fer vrijednosti.

Sažeta konsolidirana finansijska izvješća pripremljena su temeljem istih računovodstvenih politika, prikaza i metoda izračuna koji su se koristili prilikom pripreme godišnjih konsolidiranih finansijskih izvješća na 31. prosinac 2015. godine.

Dividenda

21. travnja 2016. godine Glavna skupština Hrvatskog Telekoma d.d. donijela je odluku o isplati dividende za 2015. godinu dioničarima u iznosu od 491.307.624,00 kuna, odnosno 6,00 kuna po dionici.

Dividenda je splaćena u svibnju 2016. godine.

Dio neto dobiti 2015. godine u iznosu od 47.000.000,00 kuna upotrijebljen je za povećanje zakonskih rezervi društva.

Podaci o segmentima

Nakon finansijske konsolidacije Optima Telekoma u rezultate Grupe za treće tromjesečje 2014. poslovni segmenti Grupe su segment privatnih korisnika, segment poslovnih korisnika, mreža i funkcije podrške i konsolidirana jedinica Optima.

Segment privatnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga televizijske distribucije privatnim korisnicima.

Segment poslovnih korisnika obuhvaća marketinške i prodajne usluge te usluge brige za korisnike, a usredotočen je na pružanje usluga pokretnih i nepokretnih telekomunikacija te usluga integracije sustava korporativnim korisnicima, malim i srednjim poduzetnicima i javnom sektoru. Pored toga, segment poslovnih korisnika odgovoran je za posovanje veleprodaje usluga pokretnih i nepokretnih komunikacija.

Mreža i funkcije podrške provode upravljanje između segmenata i funkcije podrške, a obuhvaćaju tehniku, nabavu, računovodstvo, riznicu, pravne poslove i druge središnje funkcije.

ISKON, Combis, KDS i E-tours, društva u potpunom vlasništvu HT-a, dio su gore navedenih segmenata i imaju jednaku strukturu kao i matično društvo.

Konsolidirana jedinica Optima uključuje doprinos svih funkcija Optima Telekoma finansijskim rezultatima Grupe u skladu s jednakom strukturom izvješćivanja koja se primjenjuje i za druge poslovne segmente, osim pojedinosti o prihodima o kojima se izvješćuje u cijelokupnom iznosu pod stavkom prihoda „Prihodi od nepokretnih telekomunikacija“. U skladu s „Kineskim zidom“ koji je uveo regulator, pristup brojčanim podacima Optima Telekoma ograničen je.

U finansijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate.

Amortizacija se ne dodjeljuje segmentima, osim dijela koji se odnosi na Optima Telekom, jer je većina vezana uz nepokretnu i pokretnu mrežu koja je dio mreže i funkcija podrške.U finansijskim izvješćima Grupa izvješćuje o segmentima na temelju doprinosa EBITDA-i prije jednokratnih stavki. Prihodi i rashodi segmenata uključuju primarne rezultate. Menadžment Grupe ne prati imovinu i obveze po segmentima te iz toga razloga nisu objavljene te informacije.Sljedeće tabele prikazuju informacije o prihodima i direktnim troškovima segmenata Grupe:

Za razdoblje završeno 30. rujna 2015. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	2.825	2.042	-	323	5.190
Pokretne telekomunikacije	1.312	737	-	-	2.049
Nepokretne telekomunikacije	1.484	817	-	323	2.624
Sistemska rješenja	-	474	-	-	474
Razno	29	14	-	-	43
Direktни трошкови – производни	(161)	(150)	-	(71)	(382)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(34)	(18)	-	(2)	(54)
Kontribucijska marža I	2.630	1.874	-	250	4.754
Direktni troškovi – neproizvodni	(371)	(571)	-	(4)	(946)
Rezultat segmenta	2.259	1.303	-	246	3.808
Ostali prihodi	-	-	61	1	62
Ostali operativni troškovi, ispravljeno	(305)	(277)	(1.194)	(83)	(1.859)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine, ispravljeno	-	-	(1.089)	-	(1.089)
Dobit iz osnovne djelatnosti, ispravljeno	1.954	1.026	(2.222)	164	923

Tromjesečno razdoblje 1. lipanj 2015. do 30. rujan 2015.	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	988	793	-	105	1.886
Pokretne telekomunikacije	487	295	-	-	782
Nepokretne telekomunikacije	490	276	-	105	871
Sistemska rješenja	-	216	-	-	216
Razno	11	6	-	-	17
Direktni troškovi – производни	(56)	(60)	-	(23)	(139)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(12)	(5)	-	-	(17)
Kontribucijska marža I	920	728	-	82	1.730
Direktni troškovi – neproizvodni	(145)	(244)	-	(1)	(390)
Rezultat segmenta	775	484	-	81	1.340
Ostali prihodi	-	-	23	1	24
Ostali operativni troškovi, ispravljeno	(95)	(81)	(389)	(25)	(590)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine, ispravljeno	-	-	(370)	-	(370)
Dobit iz osnovne djelatnosti, ispravljeno	680	403	(736)	57	404

Za razdoblje završeno 30. rujna 2016. godine	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	2.809	2.043	-	332	5.184
Pokretne telekomunikacije	1.396	721	-	-	2.117
Nepokretne telekomunikacije	1.385	811	-	332	2.528
Sistemska rješenja	-	461	-	-	461
Razno	28	50	-	-	78
Direktni troškovi – proizvodni	(156)	(158)	-	(73)	(387)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(5)	(18)	-	(3)	(26)
Kontribucijska marža I	2.648	1.867	-	256	4.771
Direktni troškovi – neproizvodni	(436)	(564)	-	(7)	(1.007)
Rezultat segmenta	2.212	1.303	-	249	3.764
Ostali prihodi	-	-	91	1	92
Ostali operativni troškovi	(292)	(269)	(1.169)	(76)	(1.806)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(1.038)	-	(1.038)
Dobit iz osnovne djelatnosti	1.920	1.034	(2.116)	174	1.012

Tromjesečno razdoblje 1. lipanj 2016. do 30. rujan 2016.	Privatni	Poslovni	Mreža i funkcije podrške	Optima Telekom konsolidirano	Ukupno
	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna	milijuni kuna
Prihodi segmenta	956	715	-	111	1.782
Pokretne telekomunikacije	485	282	-	-	767
Nepokretne telekomunikacije	463	278	-	111	852
Sistemska rješenja	-	131	-	-	131
Razno	8	24	-	-	32
Direktni troškovi – proizvodni	(52)	(62)	-	(24)	(138)
Prihodi i troškovi od potraživanja od kupaca	(4)	1	-	(1)	(4)
Kontribucijska marža I	900	655	-	85	1.640
Direktni troškovi – neproizvodni	(140)	(168)	-	(1)	(309)
Rezultat segmenta	760	487	-	84	1.331
Ostali prihodi	-	-	22	1	23
Ostali operativni troškovi	(90)	(84)	(384)	(23)	(581)
Amortizacija i umanjenje vrijednosti dugotrajne imovine	-	-	(347)	-	(347)
Dobit iz osnovne djelatnosti	670	403	(709)	62	426

Odnosi s vladajućim i njime povezanim društvima

U prvih devet mjeseci 2016. godine nije bilo transakcija između povezanih osoba koje su u tom razdoblju značajno utjecale na finansijski položaj i poslovanje Grupe.

U prvih devet mjeseci 2016. godine nije bilo promjena u transakcijama između povezanih osoba koje su navedene u godišnjem finansijskom izvješću za 2015. godinu, a koje su značajno utjecale na finansijski položaj i poslovanje Grupe u prvih devet mjeseci 2016. godine.

Poslovni odnosi koje su HT d.d. i njegova povezana društva u prvih devet mjeseci 2016. godine poduzeli s vladajućim i njime povezanim društvima mogu se podijeliti kako slijedi:

Transakcije s povezanim društvima

Poslovni odnosi s povezanim poduzećima se odnose na društva u vlasništvu društva Deutsche Telekom AG (DTAG). Grupa ulazi u poslovne odnose u normalnom tijeku posla po uobičajenim tržišnim uvjetima. Ovi poslovni odnosi uključuju slanje i primanje međunarodnog prometa prema i od navedenih društava.

U prvih devet mjeseci 2016. godine Grupa je ostvarila ukupne prihode od povezanih poduzeća od međunarodnih obračuna u iznosu od 84 milijun kuna (prvih devet mjeseci 2015. godine 58 milijun kuna), dok su ukupni troškovi od međunarodnog prometa iznosili 67 milijuna kuna (prvih devet mjeseci 2015. godine 60 milijuna kuna).

Društva DTAG-a pružila su intelektualne usluge Grupi u vrijednosti od 5 milijuna kuna u prvih devet mjeseci 2016. godine (prvih devet mjeseci 2015. godine 10 milijuna kuna).

Naknade članovima Nadzornog Odbora

Predsjednik Nadzornog odbora prima naknadu u iznosu od 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada zamjeniku predsjednika iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu dok ostali članovi Nadzornog odbora dobivaju naknadu u iznosu od jedne prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i predsjednik Odbora za reviziju Nadzornog odbora iznosi 1,5 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Naknada članu Nadzornog odbora koji je ujedno i član Odbora za naknade i imenovanja Nadzornog odbora iznosi 1,25 prosječne neto plaće zaposlenika Društva isplaćene u prethodnom mjesecu. Sukladno politici DT-a AG, predstavnici DT-a AG ne dobivaju naknadu za članstvo u Nadzornom odboru.

U prvih devet mjeseci 2016. godine Grupa je isplatila ukupan iznos od 0,6 milijuna kuna (prvih devet mjeseci 2015. godine 0,6 milijuna kuna) članovima Nadzornog Odbora. Nisu se davali zajmovi članovima Nadzornog odbora.

Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ukupan iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Grupe za prvih devet mjeseci 2016. godine iznosi 30 milijuna kuna (prvih devet mjeseci 2015. godine 31 milijuna kuna). Naknade ključnim članovima menadžmenta odnose se na kratkoročna primanja zaposlenih. Ključni članovi menadžmenta su članovi Uprave Društva i ovisnih društava i operativni direktori Društva koje zapošjava Grupa.

9. Izjava Uprave Hrvatskog Telekoma d.d

Prema našem najboljem saznanju, nerevidirana finansijska izvješća društva Hrvatski Telekom d.d. (u dalnjem tekstu: Društvo) i nerevidirana konsolidirana finansijska izvješća Društva i njegovih povezanih društava (u dalnjem tekstu: Grupa), sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja (MSFI), daju cjelovit i istinit prikaz imovine i obveza, gubitaka i dobitaka, finansijskog položaja i poslovanja Društva i Grupe.

Izvješće poslovodstva za prvi devet mjeseci do 30. rujna 2016. godine sadrži istinit prikaz razvoja i rezultata poslovanja i položaja Grupe uz opis značajnih rizika i neizvjesnosti kojima je Grupa izložena u cijelini.

g. Davor Tomašković, predsjednik Uprave (glavni direktor)

g. Josef Thürriegl, član Uprave i glavni direktor za financije

gđa Nataša Rapaić, članica Uprave i glavna operativna direktorka za privatne korisnike

g. Saša Kramar, član Uprave i glavni operativni direktor za poslovne korisnike

g. Boris Batelić, član Uprave i glavni direktor za korisničko iskustvo

gđa. Marija Felkel, članica Uprave i glavna direktorka za ljudske resurse

U Zagrebu, 27. listopada 2016.

10. Prezentacija podataka

Osim ako kontekst ne zahtijeva drukčije, pojam „Grupa HT“ ili „Grupa“ ili „HT“ u ovoj objavi označava društvo Hrvatski Telekom d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima.

Pojam „HT“ ili „Društvo“ odnosi se na društvo Hrvatski Telekom d.d. Nakon pripajanja T-Mobilea d.o.o. društvu Hrvatski Telekom (HT d.d.), koje je stupilo na snagu 1. siječnja 2010., Grupa je organizirana u dvije poslovne jedinice: Poslovnu jedinicu za poslovne korisnike i Poslovnu jedinicu za privatne korisnike.

Shodno tome, pojam „poslovni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu poslovnih korisnika unutar Društva.

Pojam „privatni korisnici“ odnosi se na poslovanje koje se obavlja u Segmentu privatnih korisnika unutar Društva.

Pojam „Iskon“ odnosi se na Iskon Internet d.d., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Combis“ odnosi se na Combis d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „KDS“ odnosi se na KDS d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „E-tours“ odnosi se na E-tours d.o.o., ovisno društvo u potpunom vlasništvu Društva.

Pojam „Optima“ odnosi se na Optima Telekom, društvo u postspunosi konsolidirano u finansijska izvešća Grupe od 1. srpnja 2014.

Pojam „Agencija“ u ovoj objavi odnosi se na Hrvatsku agenciju za poštu i elektroničke komunikacije, hrvatsko nacionalno regulatorno tijelo.

11. Izjava o odricanju od odgovornosti

Ovaj dokument sadrži određene izjave koje se odnose na budućnost u pogledu finansijskih uvjeta, poslovnih rezultata i poslovanja Grupe. Te izjave predstavljaju očekivanja ili uvjerenja Društva u vezi s budućim događajima i uključuju poznate i nepoznate rizike i neizvjesnosti koji bi mogli dovesti do bitnih razlika kod stvarnih rezultata, radnog učinka ili događaja u odnosu na one koji su navedeni ili pretpostavljeni u ovim izvešćima. Dodatne informacije u vezi s važnim čimbenicima koji bi mogli dovesti do bitnih odstupanja od stvarnih rezultata mogu se naći u izvešćima Grupe na www.t.ht.hr.